

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๖๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า
เจ้าอยู่หัว

ครูผู้สอน ครูอุบล พันธุ์อ้น

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกพระนามและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ถูกต้อง
๒. วิเคราะห์พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้
๓. เห็นคุณค่าในพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

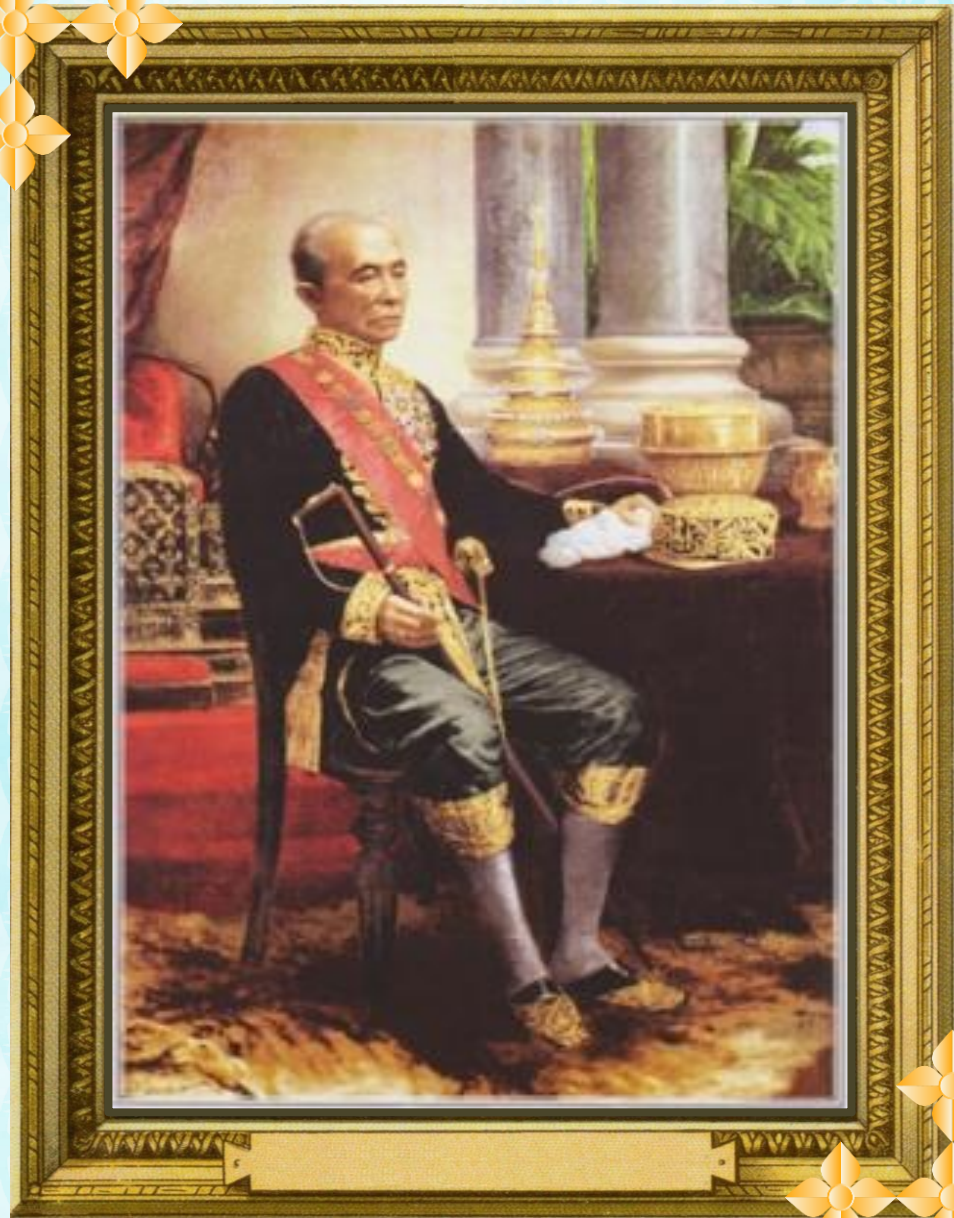

เกมถูก ผิด ทบทวน

เรื่อง สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท

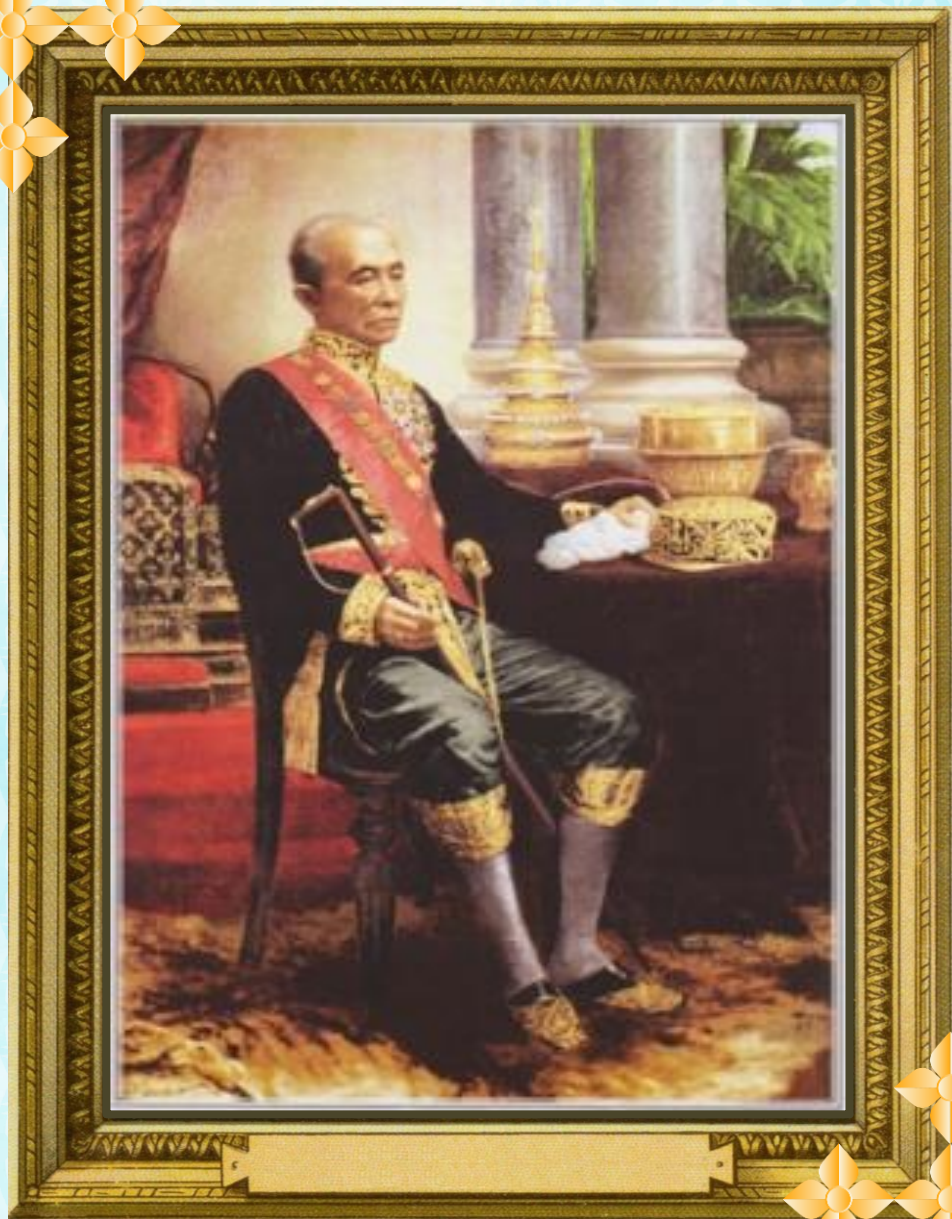
- ๑..........สงคราม ๙ ท้า เป็นสงครามที่สำคัญในสมัยสมเด็จพระบรมราชเจ้า-
มหาสุรสิงหนาท
- ๒..........วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดประจำของ
สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท
- ๓..........พระมหาอุปราชเป็นตำแหน่งกรมพระราชวังบวรสถานมงคลนั้น
คือ สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระนามเดิมว่า **สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามงกุฎ** เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย กับสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี

ในรัชสมัยนี้ไทยมีความสัมพันธ์กับชาติ
ตะวันตก โดยเฉพาะอังกฤษกับฝรั่งเศสกำลังแข่งขัน
แสวงหาอาณานิคมจึงมีพระราชกรณียกิจที่สำคัญ
ดังนี้

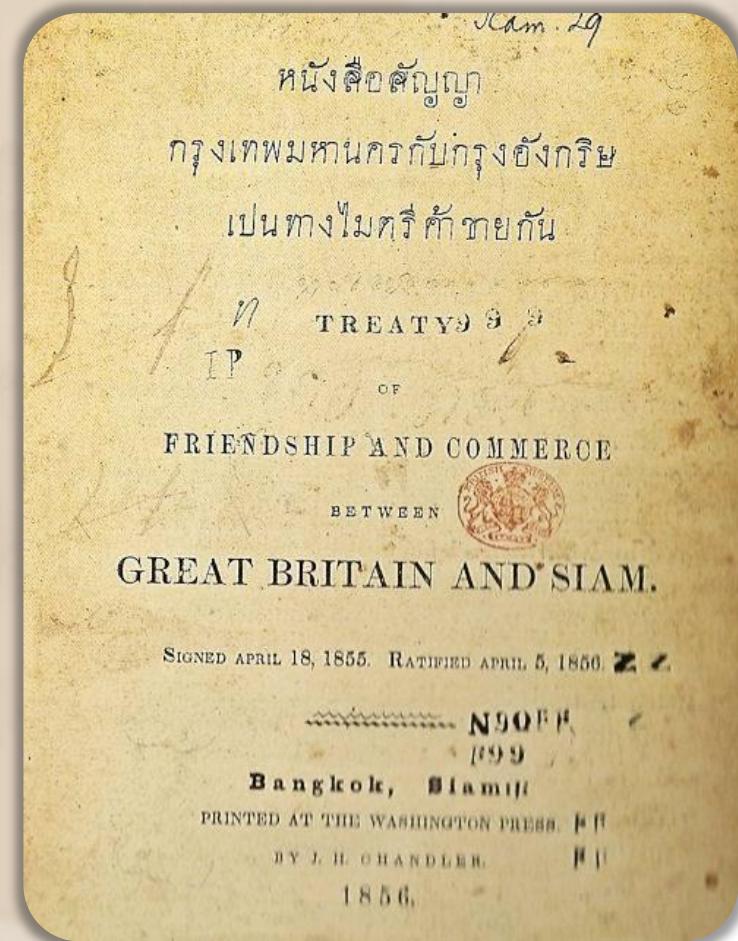
๑. ด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

เซอร์จอห์น เบาว์ริง
ราชทูตอังกฤษ

การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ เมื่อ พ.ศ.๒๓๙๘ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมไทยในทุกด้าน ทรงโปรดให้ส่งทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่าง ๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น

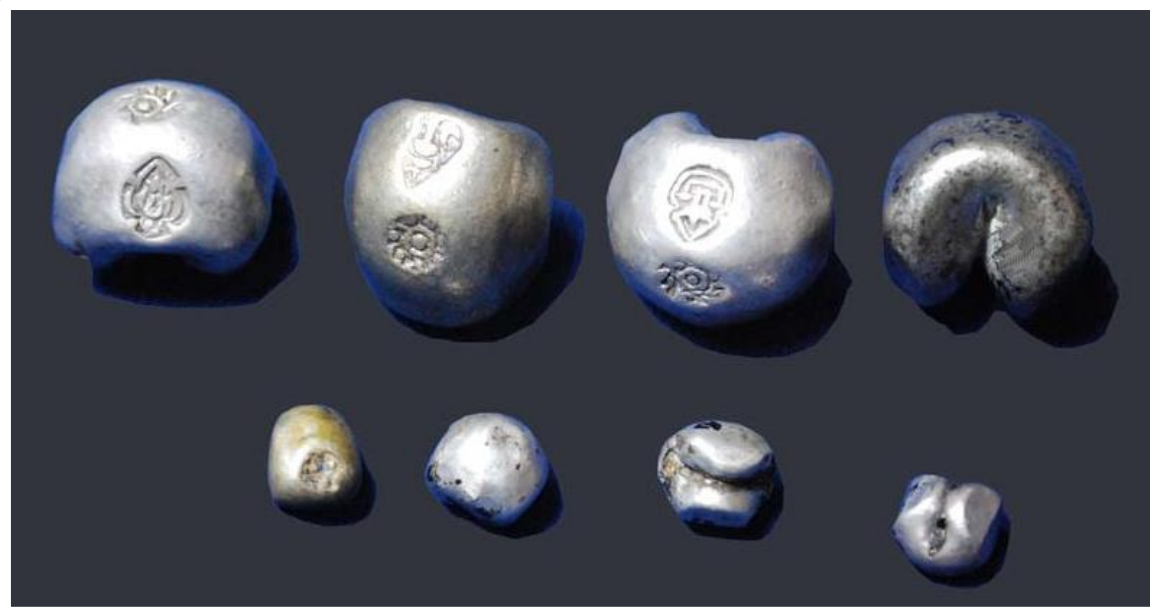
๑. ด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

สนธิสัญญาเบาว์ริง เป็นสนธิสัญญาที่ราชอาณาจักรสยามทำกับสหราชอาณาจักร ลงนามเมื่อ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๘ โดยเซอร์จอห์น เบาว์ริง ราชทูตที่ได้รับการแต่งตั้งจากสมเด็จพระบรมราชินีนาถวิกตอเรีย เข้ามาทำสนธิสัญญา ซึ่งมีสาระสำคัญในการเปิดการค้าเสรีกับต่างประเทศในสยาม มีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบการค้า โดยการสร้างระบบการนำเข้าและส่งออกใหม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้า เสรีและอนุญาตให้ชาวอังกฤษสามารถถือครองที่ดินในสยามได้

สนธิสัญญาเบาว์ริง

๒. ด้านเศรษฐกิจ

สร้างโรงกษาปณ์เพื่อใช้ทำเงินเหรียญแทนเงินพดด้วงใช้ทองแดงและดีบุกแทนเบี้ยหอย
ตั้งศุลกากรสถาน เพื่อเป็นสถานที่เก็บภาษีอากร

๒. ด้านเศรษฐกิจ

		
กบฏเงาเนนเนกเก		
กบฏเทพมเทนคณินพเนนเนนเนนเนนเนนเนน		
เล่ม ๑๖ ตอนที่ ๒๑ วันที่ ๒๐ สิงหาคม วันที่ ๑๑๙ หน้า ๒๑๓		
สารบัญ		
ประกาศเพิ่มเติม เรื่อง ใช้พระนามเจ้าฟ้า	พระราชทานสัญญาบัตร	หน้า ๒๑๓
มีกรม	พระราชทานสัญญาบัตร	หน้า ๒๑๓
งานราชวิธี ๕ โฉมที่ ๑๑ มุขพาภิรมย์	พระราชทาน เหรียญราชวิธี	หน้า ๒๑๓
การหล่อพระพุทธรูป	ตั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไปพระราชทาน	หน้า ๒๑๓
พระราช	ข้าราชการ เจ้าคุณธองสุต ๒๑๓	หน้า ๒๑๓
พระเจ้าอยู่หัวฯ	ประกาศ พระพรหม พงษ์สิทธิ์ สหะสิทธิ์	หน้า ๒๑๓
เสด็จกลับกรุง	แจ้งความ กระทรวงมหาดไทย	หน้า ๒๑๓
พระเจ้าอยู่หัวฯ	แจ้งความ กระทรวงโยธาธิการ	หน้า ๒๑๓
เสด็จกลับจากพระราชวัง	แจ้งความ กระทรวงธรรมการ	หน้า ๒๑๓
พระราชทาน เหรียญราชวิธี	นิตยภัต เจ้าฟ้า	หน้า ๒๑๓
	ข่าวภายใน	หน้า ๒๑๓
	ข่าวจากต่างประเทศ	หน้า ๒๑๓

ราชกิจจานุเบกษา

ฉบับทะเบียนฐานันดร หมายถึงกำหนดการ และข่าวในพระราชสำนัก

เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๑ ข

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๔

(เล่มที่ ๕)

การตั้งโรงพิมพ์อักษรพิมพกา
ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อพิมพ์
หนังสือราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่
กฎหมาย คำสั่งและข่าวราชการต่าง ๆ
ให้ข้าราชการและประชาชนรับทราบ
เป็นหลักฐาน

๓. ด้านการปรับปรุงประเทศ

มีการตัดถนนสายใหม่ เช่น เจริญกรุง เกิดตึกแถวและอาคารแบบฝรั่ง โรงสีไฟ โรงเลื่อยจักร

มีการรับชาวต่างชาติเข้ามารับราชการด้วยการให้เป็นล่าม แปลตำรา เป็นครูสอนหนังสือ

ยกเลิกประเพณีเก่าที่ล้าสมัย เพื่อไม่ให้ตะวันตกดูว่าไทยล้าสมัย

๔. ด้านการศาสนา สังคม วัฒนธรรม

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นที่ยอมรับนับถือ
เป็นนักปราชญ์ในพระพุทธศาสนาและได้ทรงปฏิรูปพระศาสนาให้ทันต่อการแผ่เข้ามา
ของศาสนาชาวตะวันตก

ทรงทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นทรงก่อตั้ง **คณะธรรมยุติกนิกาย**
ทรงบูรณะและปฏิสังขรณ์พระอารามที่สร้างค้างในรัชกาลก่อนให้ลุล่วงเรียบร้อย
มีวัดประจำรัชกาลที่ ๔ คือ **วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม**

๔. ด้านการศาสนา สังคม วัฒนธรรม

วิทยาการของตะวันตกที่สนพระราชหฤทัยมากเป็นพิเศษ
คือ วิชาวิทยาศาสตร์ สาขาดาราศาสตร์

๔. ด้านการศาสนา สังคม วัฒนธรรม

พระองค์ทรงคำนวณและพยากรณ์ล่วงหน้าไว้สองปีว่าในวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๑๑ จะเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวงเห็นได้ที่ตำบลห้วยกอแขวงเมือง ประจวบคีรีขันธ์

รัฐบาลไทยได้มีมติเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า**พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย**และกำหนดให้วันที่ ๑๘ สิงหาคมของทุกปี เป็นวันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ได้ถวายพระราชสมัญญาพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า...

“พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช”

กิจกรรม

เกมเขียนคำที่เป็นพระราชกรณียกิจ
ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กลุ่มที่เขียนคำได้มากที่สุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะ

๕ ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. ครูและนักเรียนร่วมกัน
เฉลยใบงานหน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูอ่านคำชี้แจงใบงานที่ ๓
เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. ครูเดินดูและให้คำแนะนำ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คำชี้แจง

ตอนที่ ๑ ยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ ๔
ลงในตารางให้ครบทุกด้าน

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์สนธิสัญญาเบาว์ริง ตามคำถามที่กำหนดให้

ตอนที่ ๓ ตอบคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ : จงยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ ๔ ลงในตารางให้ครบทุกด้าน

ที่	ด้านความสัมพันธ์กับ ต่างประเทศ	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านปรับปรุงประเทศ	ด้านศาสนา สังคม
๑				
๒				
๓				

ตอนที่ ๒ จงวิเคราะห์สนธิสัญญาเบาว์ริง ตามคำถามที่กำหนดให้

การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงใน พ.ศ. ๒๓๙๘ ส่งผลกระทบสำคัญที่สุด คือ การยกเลิกระบบผูกขาด โดยกรมพระคลังสินค้า และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการค้าเสรีในประเทศไทย....

ระบบผูกขาดโดยกรมพระคลังสินค้า คืออะไร	การยกเลิกระบบผูกขาด ฯ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร
..... 	ข้อดี :
	ข้อเสีย :

ตอนที่ ๓ ให้ทำตามคำสั่งของครูประจำรายวิชา

๑. วัดประจำรัชกาลที่ ๔ คือ.....
๒. รัฐบาลถวายพระราชสมัญญารัชกาลที่ ๔ ว่า.....
๓. รัชกาลที่ ๑๐ พระราชสมัญญารัชกาลที่ ๔ ว่า

เฉลยใบงานที่ ๓

เรื่อง พระบาทสมเด็จพระ
พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ตอนที่ ๑ : จงยกตัวอย่างพระราชกรณียกิจสำคัญของรัชกาลที่ ๔ ลงในตารางให้ครบทุกด้าน

ที่	ด้านความสัมพันธ์กับ ต่างประเทศ	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านปรับปรุงประเทศ	ด้านศาสนา สังคม
๑	การลงนามใน สนธิสัญญาเบาว์ริง	สนับสนุน การค้าเสรี	จ้างชาวตะวันตก เข้ามาสอนหนังสือ	ทรงตั้ง ธรรมยุติกนิกาย
๒	เจริญสัมพันธไมตรี กับประเทศต่างๆ	ตั้งโรงพยาบาล ผลิตเงินเหรียญ	ตัดถนนสายใหม่	ทรงศึกษาวิชา วิทยาศาสตร์
๓				

ตอนที่ ๒ จงวิเคราะห์สนธิสัญญาเบาว์ริง ตามคำถามที่กำหนดให้

การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงใน พ.ศ. ๒๓๙๘ ส่งผลกระทบสำคัญที่สุด คือ การยกเลิกระบบผูกขาด โดยกรมพระคลังสินค้า และถือเป็นจุดเริ่มต้นของการค้าเสรีในประเทศไทย....

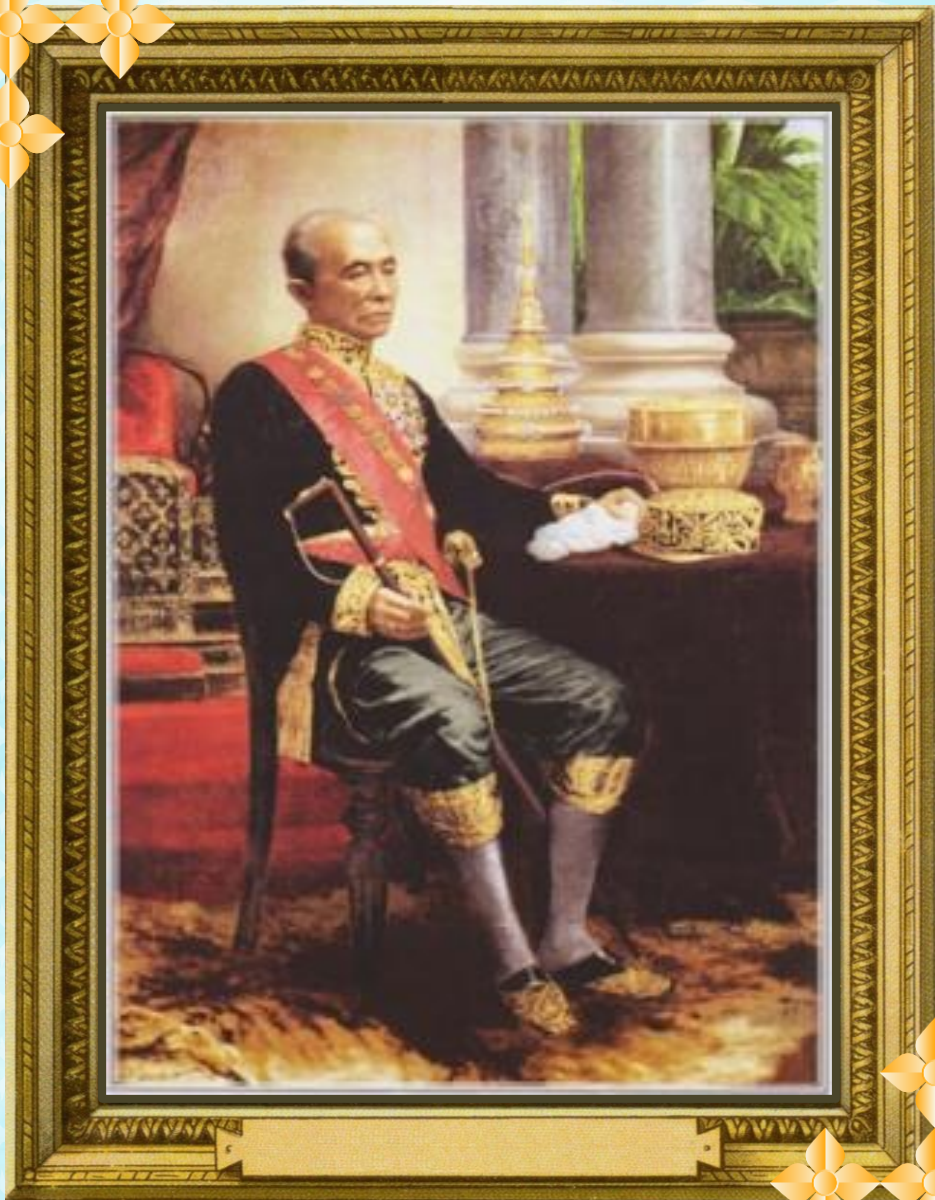
ระบบผูกขาดโดยกรมพระคลังสินค้า คืออะไร	การยกเลิกระบบผูกขาด ฯ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร
ระบบผูกขาดโดยกรมพระคลังสินค้า คือ การบังคับให้การซื้อขายกับต่างประเทศ ต้องผ่านกรมนี้เท่านั้น ทำให้กรมอาจตั้ง ราคาสินค้านำเข้าได้ตามอำเภอใจ	ข้อดี : ...ทำให้ประชาชนมีโอกาสได้ค้าขายกับ ต่างประเทศบ้าง กระจายความมั่งคั่ง
	ข้อเสีย : ...ทำให้รัฐขาดรายได้จนกว่า จะหารายได้มาทดแทนได้

ตอนที่ ๓ ให้ทำตามคำสั่งของครูประจำรายวิชา

๑. วัดประจำรัชกาลที่ ๔ คือ.....วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม
๒. รัฐบาลถวายพระราชสมัญญารัชกาลที่ ๔ ว่า.....พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย
๓. รัชกาลที่ ๑๐ พระราชสมัญญารัชกาลที่ ๔ ว่า.....พระสยามเทวมหามกุฏวิทยมหาราช

สรุปบทเรียน

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชกรณียกิจสำคัญในการสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับไทย เช่น การเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ด้วยการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ด้านการปรับปรุงประเทศ โดยการจ้างชาวตะวันตกเข้ามาสอนหนังสือ การสร้างโรงพยาบาลและการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา รวมถึงด้านวิทยาศาสตร์ รัฐบาลไทยจึงมีมติเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า **พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย**

บทเรียนครั้งต่อไป

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๔

เรื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

